

Ideál panovníka

Tomáš Hrubý

Středověk

- Pád západorímské říše a filozofické vlivy
- Díla: *De officiis* (O povinnostech, Cicero), *De clementia* (O mírnosti, Seneca)
- Podřízení osobních zájmů, rozvoj vloh, milosrdenství
- Moudrost, statečnost, umírněnost, spravedlnost
- Legitimita panovníka
- Svatý Augustin: *De civitate Dei* - služba, nikoli touha vládnout; pax-ordo-iustitia

Středověk

- Starozákonní odkazy - Šalamoun, prvotní hřích a nastolení vlády jednoho nad mnohými (Mojžíš, Saul)
- Knížecí zrcadla
- Vládce jako ochránce křesťanství
- Církev a panovník jako záruka řádu a jednoty, boj o investituru
- Panovníci jako světci, clunyjské hnutí (sv. Štěpán, sv. Václav)

Středověk

- Scholastika, 12. století: sv. Albert Veliký
- Sv. Tomáš Akvinský: *Summa theologiae* - návrat k antice, recepce římského práva, ctnosti (víra, láska, naděje), „*zoón politikón*“, panovník jako pastýř
- Organologické teorie (podobenství o včelím úlu, John ze Salisbury: společnost jako organismus)
- Rytířská kultura

Český středověk

- Neznalost knížecích zrcadel
- Kniha mravních naučení uherského krále sv. Štěpána (*Libellus de institutione morum*)
- Narativní prameny - legendy, kroniky, rytířské romány - převládající kulturní vzory, srozumitelnost, kulturní archetypy
- Karel IV.: *Morality*, *Vita Caroli* (edukační a didaktické tendence)
- Kristiánova legenda, *Chronica Bohemorum*, Zbraslavská kronika
- Antiideál (Jan Lucemburský, Jindřich Korutanský - podle Petra Žitavského)

Niccolò Machiavelli

- Život a dílo
- Mocenský pragmatismus a realismus
- Virtù, fortuna, necessità, occasione
- Zájem státu

Použité zdroje

ANTONÍN, Robert. Ideální panovník českého středověku: kulturně-historická skica z dějin středověkého myšlení. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2013. 674 s. Česká historie; sv. 28. ISBN 978-80-7422-239-9.

MACHIARELLI, Niccolò. *Vladař*. Vyd. v tomto překladu 2., V Argu 1. Praha: Argo, 2012. 155 s. ISBN 978-80-257-0736-4.

<http://www.jerrywriter.cz/2018/02/niccolo-machiavelli-svetoznamy-traktat.html>